1.

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.10.2017
COM(2017) 590 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o oceni evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov v skladu z Direktivo 2014/55/EU

1. Ozadje

Cilj Direktive 2014/55/EU o izdajanju elektronskih računov pri javnem naročanju[1] (v nadaljnjem besedilu: Direktiva) je spodbujati uvajanje izdajanja elektronskih računov pri javnem naročanju z zagotovitvijo interoperabilnosti in izboljšanjem pravne varnosti. Evropski parlament in Svet sta jo sprejela 16. aprila 2014 po temeljitem postopku priprave, ki ga je vodila Komisija in je vključeval veliko število zainteresiranih strani.

Direktiva javnim naročnikom nalaga obveznost prejemanja in obdelave elektronskih računov, ki so skladni z evropskim standardom za izdajanje elektronskih računov. Poleg tega Direktiva določa, da ustrezne organizacije za standardizacijo začnejo postopek za opredelitev tega standarda. Obveznost se nanaša samo na račune, povezane z javnimi naročili, ki spadajo na področje uporabe direktiv EU o javnem naročanju.

Ker ob sprejetju Direktive evropski standard ni bil na voljo, Direktiva (v členu 3) nalaga Komisiji odgovornost, da pred začetkom uporabe standarda oceni njegovo praktičnost, prijaznost do uporabnika in stroške izvajanja za končnega uporabnika. Evropski odbor za standardizacijo je nedavno sprejel evropski standard, v tem poročilu pa so predstavljeni rezultati izvedenega ocenjevanja.

2. Razvoj evropskega standarda za e-izdajanje računov

Komisija je na podlagi Direktive 10. decembra 2014 pooblastila[2] Evropski odbor za standardizacijo (CEN), da pripravi evropski standard za izdajanje elektronskih računov in z njim povezane dokumente. Komisija je v okviru pooblastila CEN izrecno pozvala k:

- pripravi evropskega standarda za semantični podatkovni model osrednjih elementov elektronskega računa;
- določitvi omejenega števila sintaks računa, ki so v celoti skladne z evropskim standardom;
- pripravi sintaktičnih povezav, tj. informacij, ki določajo, kako bi bil semantični podatkovni model lahko izražen v navedenih sintaksah, in njihovih artefaktov za samodejno potrjevanje;
- pripravi smernic o interoperabilnosti elektronskih računov na ravni prenosa; upoštevanju potrebe po zagotavljanju pristnosti izvora in celovitosti vsebine elektronskih računov;
- pripravi smernic o neobvezni uporabi razširitev za posamezne sektorje ali države v povezavi z evropskim standardom, vključno z metodologijo, ki se uporablja v realnem okolju;
- izvedbi preizkusa evropskega standarda z vidika praktične uporabnosti za končnega uporabnika.

CEN je za opravljanje teh nalog ustanovil poseben tehnični odbor (TC434) in šest delovnih skupin (po eno za vsako od navedenih tem). Tehnični odbor sestavljajo tehnični strokovnjaki za e-izdajanje računov iz nacionalnih organizacij za standardizacijo v več državah članicah.

[1] UL L 133, 6.5.2014, str. 1–11.

[2] IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE C(2014) 7912 final z dne 10. decembra 2014 o zahtevi za standardizacijo evropskim organizacijam za standardizacijo glede evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov in sklopa spremljajočih standardizacijskih dokumentov v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (M/528).

Vključeni so bili tudi zasebni strokovnjaki, pa tudi predstavniki javnih uprav. Ta široka vključenost številnih zainteresiranih strani pomeni trdno jamstvo, da je evropski standard prilagojen najnovejšemu razvoju trga in potrebam uporabnikov.

Kot rezultat tega procesa je CEN 28. junija 2017 uradno izdal standard in seznam sintaks s sklicem EN 16931.

Glavni dosežek tehničnega odbora je standard sam, ki predstavlja osrednje elemente računa. Marca 2016 se je v zvezi z njim ugotavljalo javno mnenje, pri čemer so sodelovali vsi nacionalni organi za standardizacijo, ki so prejeli 600 pripomb. Tehnični odbor je nato obravnaval te pripombe in pripravil osnutek evropskega standarda, o katerem se je glasovalo. Nacionalne organizacije za standardizacijo so evropski standard soglasno potrdile. Glasovalo se je tudi o vseh drugih dokumentih, pri čemer se je zadnje glasovanje o tehničnih specifikacijah sintaktičnih povezav zaključilo 29. junija 2017.

Z vprašanjem sintaks je povezano še eno pomembno področje dela, ki predstavlja jezike programske opreme, ki se lahko uporabljajo za izvajanje evropskega standarda v praksi. V Direktivi in tudi pooblastilu Komisije je navedeno, da bi moral CEN določiti „omejeno število sintaks“, saj se več sintaks uporablja kot oblika za evropski standard. Tehničnemu odboru je uspelo doseči dogovor z veliko večino članov o zelo omejenem številu, in sicer dveh sintaksah: UN/CEFACT CII (Cross Industry Invoice) in UBL 2.1.

3. Ocenjevanje standarda

V členu 3 Direktive 2014/55/EU je navedeno, da bi morala biti pred uvedbo evropskega standarda za izdajanje elektronskih računov v državah članicah dovolj preizkušena praktična uporabnost standarda. To ocenjevanje bi moralo biti opravljeno v povezavi s pripravo standarda in bi moralo vključevati končne uporabnike. Obravnavati bi moralo zlasti vidika praktičnosti in prijaznosti do uporabnika ter dokazati, da je standard mogoče izvajati stroškovno učinkovito in sorazmerno.

V tem poročilu so predstavljeni rezultati tega ocenjevanja na podlagi dveh glavnih virov:

- **tehničnega poročila CEN** delovne skupine WG6 tehničnega odbora TC434 z naslovom „Test of the European standard with respect to its practical application for an end user“ („Preizkus evropskega standarda z vidika praktične uporabnosti za končnega uporabnika“), ki je namenjeno zlasti preizkušanju tehničnih vidikov standarda;
- **dopolnilne študije**, ki jo je marca in julija 2017 za Komisijo izvedel zunanji izvajalec PWC. Študija se je bolj osredotočala na praktični vpliv za končne uporabnike in je na voljo na spletišču Komisije, v razdelku GD za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja/Javna naročila/Studies.

3.1 Rezultati preizkušanja, ki ga je izvedel CEN

V tehničnem poročilu je opisano preizkušanje evropskega standarda na semantični in sintaktični ravni. Vključuje tudi metodologijo in preizkušanje artefaktov za potrjevanje. Artefakti za potrjevanje predstavljajo obvezne elemente in pravila evropskega standarda v odprti izvorni kodi ter zagotavljajo, da se lahko skladnost računa z evropskim standardom samodejno preveri.

Poročilo vključuje tri glavne oddelke. Prvi se nanaša na semantično preizkušanje, pri čemer so opisani pregled metodologije, preizkušanje in rezultati. Podobno tudi drugi oddelek zajema metodologijo sintakse, preizkušanje in rezultate. Zadnji oddelek ima dve podpoglavji, v katerih so opisani izvedeni preizkusi za zagotovitev, da je evropski standard primeren za plačila oziroma samodejno obdelavo.

Med postopkom preizkušanja večji pomisleki niso bili izraženi. To je verjetno zato, ker je delovna skupina CEN, ki je odgovorna za evropski standard, že izvedla lastno preizkušanje za zagotavljanje kakovosti. Poleg tega se je preizkušanje izvajalo hkrati s pripravo evropskega standarda, tako da je bilo mogoče pomisleke izražati vzporedno in se jih torej ni nabralo veliko število.

Na semantični ravni je postopek izboljšal evropski standard, saj ga bodo zaradi posodobljenih opredelitev pojmov in opomb glede uporabe izvajalci in končni uporabniki lažje razumeli.

Preizkušanje sintakse je bilo osredotočeno predvsem na zagotavljanje, da so artefakti za potrjevanje primerni za preverjanje skladnosti, in je temeljilo tudi na spoznanjih, pridobljenih pri projektu CEN WS/BII (delavnica CEN o vmesnikih za poslovno interoperabilnost za javna naročila v Evropi). Razpoložljivost artefaktov za potrjevanje je ključnega pomena za olajšanje praktične uporabe evropskega standarda za izvajalce.

3.2 Dopolnilna študija o praktičnem vplivu za končnega uporabnika

Da bi dopolnila tehnične rezultate preizkušanja, ki ga je izvedel CEN, se je Komisija odločila za dodatno študijo, ki jo je izvedel PWC. Cilj študije PWC je bil oceniti evropski standard ob upoštevanju treh glavnih meril, navedenih v Direktivi 2014/55/EU, ki so:

A. **praktičnost:** to merilo se nanaša na elemente, kot so učinkovitost, koristnost in primernost za določen namen ali situacijo;

B. **prijaznost do uporabnika:** to merilo vključuje oceno enostavnosti uporabe in izvajanja standarda, zlasti ob upoštevanju obstoječih sistemov, kot je načrtovanje virov podjetja (ERP);

C. **stroški izvajanja:** to merilo se nanaša na stroške izvajanja, ki jih nosijo končni uporabniki (javni naročniki in njihovi dobavitelji) za podpiranje standarda in zajemajo celoten sklop opredeljenih scenarijev.

Metodologija, uporabljena za študijo, se je začela z določitvijo več različnih scenarijev izvajanja. Končni sklop scenarijev je zajemal šest držav: Francijo, Irsko, Italijo, Nizozemsko, Norveško in Poljsko. Te države so bile izbrane za poglobljeno analizo, da bi se upoštevala raznolikost situacij v EU. Poglobljena analiza je temeljila na naslednjih področjih:

- področje 1: raven (de)centralizacije za e-izdajanje računov na nacionalni ravni;
- področje 2: stopnja zrelosti za e-izdajanje računov;
- področje 3: uporaba standardov e-izdajanja računov.

Druga faza tega projekta je bila osredotočena na zbiranje in združevanje podatkov, ki so bili potrebni za oceno evropskega standarda, ter analizo teh podatkov. Študija je temeljila na rezultatih preizkušanja iz poročila CEN, v katerem je bila s tehničnega vidika proučena

praktična uporabnost (primernost za namen) evropskega standarda. Poleg tega so bili podatki zbrani tudi s teoretično raziskavo. Ta raziskava je bila izvedena za pojasnitev modelov e-izdajanja računov, ki se uporabljajo, njihovih zmogljivosti in modelov oblikovanja cen.

Opravljeni so bili tudi ciljno usmerjeni razgovori s predstavniki držav članic, regionalnih organov in industrije, ponudniki storitev in prodajalci programske opreme. Med temi razgovori je bil predstavnikom predložen predhodno določen sklop vprašanj. Ti razgovori so bili zabeleženi in dokumentirani v zapisnikih ter so jih potrdili ustrezni predstavniki.

4. Rezultat ocenjevanja

Navedena tri merila iz Direktive so v nadaljevanju obravnavana eno za drugim.

A. Praktičnost

Praktičnost evropskega standarda za e-izdajanje računov, kar zadeva njegovo primernost za namen, so potrdili organi držav članic in zainteresirane strani, s katerimi so bili opravljeni razgovori. Ugotovljene niso bile nobene večje tehnične težave. Poleg tega so evropski standard soglasno potrdili vsi nacionalni organi za standardizacijo.

Evropski standard za e-izdajanje računov temelji na obstoječih mednarodnih standardih, ki so v Evropi široko sprejeti. Odločitev o omejitvi števila oblik za izvajanje semantičnega podatkovnega modela osnovnega računa na UBL 2.1[3] in UNCEFACT/CII bo privedla do nadaljnje poenostavitve, saj sta to zelo pogosti sintaksi, ki se že uporabljata na trgu. Večina javnih naročnikov, s katerimi so bili opravljeni razgovori za to študijo, bo dajala prednost podpori samo ene sintakse, tj. UBL 2.1.

B. Prijaznost do uporabnika

Z določitvijo splošnega sklopa informacijskih elementov računa, ki zajemajo večino poslovnih in pravnih zahtev, je semantični podatkovni model osnovnega računa zelo pomemben za vzpostavitev uporabniku prijaznih in stroškovno učinkovitih sistemov e-izdajanja računov.

Centralni, regionalni in lokalni organi menijo, da je vloga ERP in prodajalcev programske opreme ključnega pomena. Z lastnim izvajanjem evropskega standarda pri njihovih rešitvah se bo zlasti zmanjšala potreba po pretvorbi oblike, s čimer se bodo znatno zmanjšali zapletenost in stroški za končne uporabnike.

Šteje se, da je evropski standard prilagodljiv zaradi možne uporabe vključenih neobveznih elementov, prostih polj za besedilo in šifrantov. Vendar lahko ta prednost povzroči pretirano širjenje specifikacij uporabe osnovnega računa (CIUS) in razširitev. CIUS so specifikacije, namenjene pomoči izvajalcem pri reševanju praktičnih vidikov opredelitve informacijskih sistemov na podlagi evropskega standarda. Uporabo specifikacij CIUS in razširitev bi bilo treba spremljati in omejiti, po možnosti z usklajeno evropsko pobudo, da se zaščiti čezmejna interoperabilnost.

[3] Komisija je s sklepom opredelila UBL 2.1. za sklicevanje pri javnem naročanju. 2014/771/EU: Izvedbeni sklep Komisije z dne 31. oktobra 2014 o opredelitvi različice 2.1 standarda Universal Business Language za sklicevanje pri javnem naročanju Besedilo velja za EGP.

C. Morebitni stroški izvajanja

Stroški izvajanja e-izdajanja računov so večinoma odvisni od dveh ključnih spremenljivk v posamezni državi: stopnje zrelosti in strukture, ki jo javni sektor izbere za e-izdajanje računov.

Stopnja zrelosti za e-izdajanje računov na nacionalni ravni je določena s stopnjo sprejetja v javnem in zasebnem sektorju, obstojem konkurenčnega trga za storitve in rešitve e-izdajanja računov ter stopnjo organizacijske in informacijske pripravljenosti. Vpliv evropskega standarda v smislu stroškov in zapletenosti bo manjši v državah članicah z visoko stopnjo zrelosti. Večji bo v državah članicah, kjer je stopnja sprejetja e-izdajanja računov nizka, kjer je število ponudnikov rešitev in storitev omejeno in kjer nacionalna informacijska infrastruktura ni zelo razvita.

Vpliv evropskega standarda bo odvisen tudi od nacionalne zakonodaje, politike in povezanih zahtev. Vlade bodo lahko določile strategijo za izvajanje Direktive 2014/55/EU (od minimalne skladnosti z Direktivo do popolne avtomatizacije postopka izdajanja računov) in načrtovale postopno uvajanje na nacionalni ravni. Več držav ima pozitivne izkušnje s takimi strategijami. Za uporabo e-izdajanja računov za dobavitelje za javni sektor se lahko podeli pooblastilo, vključno z uporabo posebnih oblik.

Opredeliti je mogoče dve različni **strukturi za e-izdajanje računov** pri javnem naročanju, ki se že uporabljata v večini držav članic, in sicer:

- osrednje vozlišče (ali kombinacija več vozlišč), ki prejema vse e-račune dobaviteljev in jih pošlje ustreznemu naročniku/javnemu naročniku (centralizirani sistem), ali
- porazdeljeni sistem, pri katerem morajo dobavitelji e-račune poslati neposredno ustreznemu naročniku/javnemu naročniku (porazdeljeni sistem).

Za države članice z visoko stopnjo zrelosti za e-izdajanje računov so značilni visoke stopnje sprejetja, konkurenčno okolje za ponudnike storitev in rešitev e-izdajanja računov ter visoka stopnja organizacijske in informacijske pripravljenosti.

Države članice z zrelo in decentralizirano strukturo e-izdajanja računov bodo izbrale ponudnike storitev in rešitev e-izdajanja računov za posodobitev svojih sistemov za podporo evropskega standarda, da bodo ponujale konkurenčne rešitve javnim in zasebnim subjektom vseh velikosti. Pri tem scenariju se pričakuje, da bo vpliv izvajanja evropskega standarda majhen ali razmeroma majhen, odvisno od okoliščin. Stroške posodobitve sistemov bodo nosili ponudniki storitev in posledično končni uporabniki (javni naročniki in njihovi dobavitelji). Stroški bodo majhni, če ponudniki storitev podpirajo standarde, ki so že usklajeni z evropskim standardom, v nasprotnem primeru pa razmeroma visoki. Vsi prodajalci sistemov ERP in ponudniki storitev e-izdajanja računov, s katerimi so bili opravljeni razgovori za študijo, so navedli, da bodo ponujali rešitve, ki bodo skladne z evropskim standardom, na podlagi povpraševanja na trgu. Vendar se bodo stroški izvajanja evropskega standarda povečali, če bo uporabljeno veliko število razširitev na nacionalni in sektorski ravni, s čimer bi se znatno zmanjšale koristi skupnega standarda.

V državah članicah z vzpostavljeno **zrelo in centralizirano strukturo e-izdajanja računov** bo vpliv evropskega standarda na končne uporabnike običajno majhen. Za morebitne spremembe, potrebne za podporo evropskega standarda, in s tem povezane stroške bodo

večinoma odgovorni subjekti, ki upravljajo centralni sistem e-izdajanja računov. V Franciji na primer sistem, ki se uporablja od januarja 2017, tj. Chorus Pro, temelji na izvajanju skupne rešitve za vse dobavitelje (zasebne in javne) v javnem sektorju. Evropski standard ne bo vplival na (majhne) javne uprave, saj je Chorus Pro upravam ali dobaviteljem na voljo brezplačno. Evropski standard prav tako ne ovira MSP, saj lahko javnim upravam še naprej pošiljajo račune v PDF obliki.

Majhni javni naročniki bodo sami odločali o stopnji naložb ter avtomatizacije postopkov v okviru storitev in rešitev e-izdajanja računov, ki jih bodo uporabljali, na podlagi nacionalnih zahtev in njihovega poslovnega modela. Stroški nakupa evropskega standarda pri CEN ne predstavljajo večje težave, vendar pa se brezplačna razpoložljivost informacij prek IPE in CEN, povezanih z evropskim standardom in z njim povezanimi dokumenti, šteje za pomembno.

Države članice z nizko zrelostjo za e-izdajanje računov se bodo pri sprejemanju decentralizirane strukture srečevale z izzivi pri uvajanju in izvajanju evropskega standarda. Vendar lahko vlada to olajša z zagotovitvijo jasnih smernic in pravil, na primer glede uporabe standardov. Poleg tega bodo imeli ozaveščanje, zagovorništvo, prednostno sponzoriranje, usposabljanje, kompetenčni centri in skupne storitve pomembno vlogo pri podpiranju uporabe evropskega standarda. Pri tem scenariju se pričakuje, da bodo vpliv evropskega standarda in z njim povezani stroški precejšnji. Če javni naročniki ne bodo izbrali možnosti uporabe skupnih storitev, ki bi močno zmanjšala in združila stroške, ali uporabljali politike delitve in ponovne uporabe, bo evropski standard vplival na njihov proračun. V **državah članicah z nizko zrelostjo za e-izdajanje računov, ki se odločijo za izvajanje centraliziranega sistema e-izdajanja računov**, bo vpliv evropskega standarda odvisen od nacionalnih zahtev in stopnje pripravljenosti v javnem in zasebnem sektorju. Države, ki so podelile pooblastila za uporabo standardov, ki so že usklajeni z evropskim standardom, se ne bodo spopadale z nobenim večjim tehničnim izzivom. Če je stopnja pripravljenosti visoka, bi se ustrezno povečalo tudi sprejetje e-izdajanja računov. Javnim naročnikom bosta zagotovljena podpora in usposabljanje prek centraliziranega sistema, medtem ko se bodo dobavitelji zanašali na gospodarske subjekte in se bodo, v nekaterih primerih, brezplačne storitve ponujale za omejeno število računov. Vendar pa so za uresničitev teh koristi potrebne določene naložbe centralnih organov za vzpostavitev takega centralnega sistema.

5. Vpliv na posamezne zainteresirane strani

Vpliv na majhne javne naročnike

Razgovori z regionalnimi in lokalnimi organi kažejo, da:

- je uporaba standarda ključna, če želijo lokalni organi zmanjšati stroške;
- se pričakuje, da se bo evropski standard najpogosteje izvajal prek posodobitve sistemov ERP (načrtovanje virov podjetja), ki že izvorno podpirajo standard;
- se v primeru, ko je mogoče preprečiti razširitve, pričakuje, da bo izvajanje evropskega standarda cenovno ugodno za vse javne uprave.

Zato se šteje, da so koristi poenostavitve plačilnih postopkov večje od omejenih stroškov izvajanja.

Kot je bilo navedeno, se Direktiva 2014/55/EU nanaša samo na pogodbe v vrednosti, višji od pragov EU, zato omejuje število majhnih javnih naročnikov, za katere velja ta obveznost. Na splošno bo vsak javni naročnik sam določil raven avtomatizacije in informacijske dovršenosti svojih sistemov ter naložb, ki jih je pripravljen izvesti. To bo temeljilo na njegovem

poslovnem modelu in nacionalnih zahtevah. Financiranje, ki ga bo zagotovil sektor za telekomunikacije IPE, se šteje za koristen instrument za podpiranje izvajanja evropskega standarda.

Vpliv na MSP
Iz Direktive ne izhaja nobena obveznost, da bi morali zasebni subjekti uporabljati e-izdajanje računov, čeprav je v skladu z nacionalnimi pravili to morda obvezno. Vendar če se odločijo, da bodo uporabljali e-izdajanje računov pri javnem naročanju, bo evropski standard pozitivno vplival na MSP, saj bo preprečeval javnim upravam v različnih državah, da zahtevajo drugačne specifikacije e-izdajanja računov. V nekaterih državah se storitve e-izdajanja računov MSP ponujajo brezplačno za omejeno število e-računov. V Italiji gospodarska zbornica zagotavlja tako storitev, ki vključuje tudi e-arhiviranje.

Evropski standard je agnostičen do uporabe e-podpisov. MSP bi morali vse stroške, povezane z uporabo e-podpisov za e-izdajanje računov javnemu sektorju, v državah članicah, kjer je njihova uporaba obvezna, predvideti v svojih proračunih.

6. Izzivi v prihodnosti

Zainteresirane strani, s katerimi je bil vzpostavljen stik, so predlagale številne ukrepe za podporo postopnemu uvajanju evropskega standarda in povečanje koristi. Navedeni so v nadaljevanju glede na njihovo pogostost:

- dodatno izboljšanje obstoječega **preskusnega okolja**, ki je prosto dostopno (avtentikacija ni potrebna) (npr. več smiselnih pojasnil za napake, ki se posodabljajo z razvojem artefaktov za potrjevanje), ter navedba primerov zapletenih in enostavnih računov;
- **centralni evropski register**, v katerem bodo navedeni vsi ponudniki storitev in rešitev, ki podpirajo evropski standard ali specifikacije CIUS, kot ključni element sistema upravljanja;
- **jasna dokumentacija o evropskem standardu** in njegovem izvajanju;
- **tehnična služba za pomoč uporabnikom**, ki bo zagotavljala podporo pri izvajanju evropskega standarda;
- **artefakti za potrjevanje za evropski standard**, ki bodo javno dostopni, in storitve preizkušanja, ki bodo na voljo prek vmesnika za aplikacijsko programiranje (API) in se bodo promovirale širši javnosti;
- **finančna podpora za izvajalce**;
- razmislilo bi se lahko o osnovnem besedišču ISA² in ustreznih semantičnih specifikacijah.

Postopno uvajanje evropskega standarda bo zahtevalo vzdrževanje in upravljanje. Na primer, vzpostaviti bi bilo treba sistem upravljanja za ocenjevanje razširitev na semantični in sintaktični ravni ter poiskati skupne značilnosti držav in sektorjev na podlagi nadzorovanega postopka.

Poleg tega obstajajo koristi za javne kupce, ki bodo sprejeli „maksimalno strategijo“ na podlagi popolne avtomatizacije postopka. Za spodbujanje tega bo vloga tehničnega odbora in Evropske komisije ključnega pomena za zagotavljanje potrebne podpore.

7. Sklepna ugotovitev

S tem poročilom se zaključuje delo na področju priprav evropskega standarda za e-izdajanje računov. Ocenjena so tri merila, navedena v sami Direktivi (praktičnost, prijaznost do uporabnika in morebitni stroški izvajanja). Glede na dva glavna vira, tj. tehnično poročilo CEN in študijo PWC, se za evropski standard šteje, da ustreza svojemu namenu.

Hkrati s posredovanjem tega poročila Evropskemu parlamentu in Svetu bo v *Uradnem listu Evropske unije* objavljen sklic na evropski standard. V skladu s členom 11 Direktive je ta objava izhodišče za začetek izvajanja v skladu z določenimi roki iz prvega pododstavka člena 11(2) Direktive 2014/55/EU.